

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศรัทธาในอิสลามกับพฤติกรรมการอบรมเลี้ยงดูบุตรของครอบครัวไทยมุสลิมในกรุงเทพมหานครในครั้งนี้ เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการศรัทธาในอิสลามกับพฤติกรรมการอบรมเลี้ยงดูบุตรของครอบครัวไทยมุสลิมในกรุงเทพมหานคร เป็นการศึกษาแบบเชิงสำรวจโดยการเก็บข้อมูลครั้งเดียว และได้แบ่งวิธีดำเนินการศึกษาวิจัยเป็นขั้นตอน โดยประกอบไปด้วย การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากร (Population) และกลุ่มตัวอย่าง (Sampling Group)

- ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

ครอบครัวไทยมุสลิมในกรุงเทพมหานคร จำนวน 81,197 ครอบครัว ที่เป็นสัปปุริศประจำมัสยิด 169 มัสยิดในกรุงเทพมหานคร (สำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย, 2544)

- กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่

ครอบครัวไทยมุสลิมที่มีสถานภาพเป็นสัปปุริศประจำมัสยิดในกรุงเทพมหานคร จำนวน 384 ครอบครัว มีบุตรภายใต้การอบรมเลี้ยงดูไม่น้อยกว่า 3 คน มีอายุอยู่ใน 3 ช่วงวัยคือ อายุระหว่าง 0 – 6 ปี 7 – 13 ปี และ 14 – 20 ปี และในกรณีของครอบครัวที่มีบุตรเพียงคนเดียวบุตรจะต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 14 ปี โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608 อ้างถึงใน บุญธรรม จิตต์อนันต์, 2540 : 72)

รูปแบบตารางสำเร็จรูป มีดังนี้

ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
10	10	220	140	1200	291
15	14	230	144	1300	297
20	19	240	148	1400	302
25	24	250	152	1500	308

รูปแบบตารางสำเร็จรูป (ต่อ)

ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
30	28	260	155	1600	310
35	32	270	159	1700	313
40	36	280	162	1800	317
45	40	290	165	1900	320
50	44	300	169	2000	322
55	48	320	175	2200	327
60	52	340	181	2400	331
65	56	360	186	2600	335
70	59	380	191	2800	338
75	63	400	196	3000	341
80	66	420	201	3500	346
85	70	440	205	4000	351
90	73	460	210	4500	354
95	76	480	214	5000	357
100	80	500	217	6000	361
110	86	550	226	7000	364
120	92	600	231	8000	367
130	97	650	242	9000	368
140	103	700	248	10000	370
150	108	750	254	15000	375
160	113	800	260	20000	377
170	118	850	265	30000	379
180	123	900	269	40000	380
190	127	950	274	50000	381
200	132	1000	278	75000	382
210	136	1100	285	100000	384

ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. กำหนดเขตพื้นที่ในกรุงเทพมหานคร เพื่อสุ่มตัวอย่าง โดยเลือกเฉพาะเขตที่มีมัสยิดตั้งอยู่เท่านั้น ปัจจุบันกรุงเทพมหานครได้แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 50 เขต (ข้อมูลชุมชน กรุงเทพมหานคร กองวิชาการและแผนงาน สำนักพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร, 2544) โดยในจำนวนดังกล่าวมีเพียง 30 เขต ที่มีมัสยิดตั้งอยู่ ได้แก่ เขตหนองจอก มีนบุรี ลาดกระบัง คลองสามวา ประเวศ คันนายาว ดินแดง บางกะปิ บึงกุ่ม วังทองหลาง สะพานสูง ห้วยขวาง วัฒนา สวนหลวง คูสิต บางคอแหลม บางรัก ปทุมวัน ป้อมปราบศัตรูพ่าย พระนคร ยานนาวา ราชเทวี สาทร คลองสาน จอมทอง ทุ่งครุ ธนบุรี บางกอกน้อย บางกอกใหญ่ และเขตบางพลัด

2. แบ่งเขตพื้นที่ในกรุงเทพมหานครที่มีมัสยิดตั้งอยู่ออกเป็น 3 ส่วน คือ

2.1 เขตกรุงเทพมหานคร ชั้นนอก หมายถึง เขตที่มีมัสยิดตั้งอยู่และมีพื้นที่ส่วนหนึ่งส่วนใดติดกับจังหวัดใกล้เคียงรอบกรุงเทพมหานคร ด้านฝั่งพระนคร มีจำนวน 4 เขต ได้แก่ เขต หนองจอก คลองสามวา ลาดกระบัง และเขตประเวศ

2.2 เขตกรุงเทพมหานคร ชั้นใน หมายถึง เขตที่มีมัสยิดตั้งอยู่และไม่มีพื้นที่ส่วนหนึ่งส่วนใดติดกับจังหวัดใกล้เคียงรอบกรุงเทพมหานคร ด้านฝั่งพระนคร มีจำนวน 19 เขต ได้แก่ เขตมีนบุรี คันนายาว ดินแดง บางกะปิ บึงกุ่ม วังทองหลาง สะพานสูง ห้วยขวาง วัฒนา สวนหลวง คูสิต บางคอแหลม บางรัก ปทุมวัน ป้อมปราบศัตรูพ่าย พระนคร ยานนาวา ราชเทวี และเขตสาทร

2.3 เขตกรุงเทพมหานครฝั่งธนบุรี หมายถึง เขตที่มีมัสยิดตั้งอยู่และตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา มีจำนวน 7 เขต ได้แก่ เขตคลองสาน จอมทอง ทุ่งครุ ธนบุรี บางกอกน้อย บางกอกใหญ่ และเขตบางพลัด

รวมจำนวนทั้งสิ้น 30 เขต จาก 50 เขตของกรุงเทพมหานคร

3. สุ่มเลือกเขตจากทั้ง 3 ส่วน ส่วนละ 1 เขต ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่

3.1 เขตกรุงเทพมหานคร ชั้นนอกเลือกเขตหนองจอก เหตุผลที่เลือกเขตหนองจอก เนื่องจากเป็นเขตที่มีประชากรส่วนใหญ่อ้อยละ 75 เป็นมุสลิม (ข้อมูลทั่วไปสำนักงานเขตหนองจอก , 2546 : 8) และเป็นเขตที่มีชาวไทยมุสลิมอาศัยอยู่มากที่สุดในกรุงเทพมหานคร มีมัสยิดตั้งอยู่ถึง 40 มัสยิด และชุมชนมุสลิมส่วนใหญ่ตั้งบ้านเรือนอยู่ในแถบชนบท มีวิถีชีวิตเรียบง่าย ประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีมัสยิดเป็นศูนย์กลางของชุมชนยังคงรักษาวัฒนธรรมอิสลามและการดำเนินชีวิตแบบมุสลิม ซึ่งโดยทั่วไปชาวไทยมุสลิมในกรุงเทพมหานคร ชั้นนอก มีวิถีชีวิตที่คล้ายคลึงกัน ตัวอย่างเช่น การใช้มัสยิดเป็นศูนย์กลางของชุมชนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การละหมาดร่วมกัน การจัดอบรมจริยธรรมอิสลาม การสอนอัลกุรอาน และวิชาการศาสนาภาคบังคับกับเยาวชน

การแต่งกายปกปิด เอาเราะฮ์อย่างมิดชิดทั้งชายและหญิงซึ่งแสดงถึงเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมการแต่งกายสำหรับมุสลิม รวมถึงการพบปะทักทายกันด้วยการกล่าวสลาม (การกล่าว อัลละฮุมมะอะลัย กุมวะเราะหุมะตุลลอฮิวะบะเราะกาตุฮ์)

3.2 เขตกรุงเทพมหานคร ชั้นในเลือกเขตสวนหลวง เหตุผลที่เลือกเขตสวนหลวง เนื่องจากเป็นเขตที่อยู่ในย่านใจกลางเมืองหลวงประกอบไปด้วย ชุมชนเมือง ชุมชนหมู่บ้านจัดสรร และชุมชนแออัดถึง 29 ชุมชน (ข้อมูลชุมชนกรุงเทพมหานคร กองวิชาการและแผนงาน สำนักพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร, 2544 : 4) และเป็นเขตที่มีมัสยิดตั้งอยู่มากที่สุดในเขต กรุงเทพมหานคร ชั้นใน คือ 10 มัสยิด มีชาวไทยมุสลิมอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ชุมชนมุสลิมบางแห่งตั้งอยู่ปะปนกับศาสนิกอื่น เนื่องจากมีบริษัท ห้างร้าน สถานประกอบการ หมู่บ้านจัดสรร และอาคารชุดให้เช่าเกิดขึ้นมากมาย และย่านธุรกิจชั้นนำมากมายยังตั้งอยู่ในพื้นที่บริเวณนี้ วิถีชีวิตจึงมีความทันสมัย สะดวกสบายเกือบทุกด้าน ทั้งการคมนาคมขนส่ง การติดต่อสื่อสาร และนอกจากนั้น ยังเป็นแหล่งรวมของแฟชั่น เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย สถานบันเทิงหลายรูปแบบ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมากกับสภาพความเป็นอยู่ของชาวไทยมุสลิมในเขตนอกชอก หรือเขตกรุงเทพมหานคร ชั้นนอกเขตอื่น ๆ แต่ไม่แตกต่างมากนักกับวิถีชีวิตของชาวไทยมุสลิมในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ชั้นในเขตอื่น ๆ

3.3 เขตกรุงเทพมหานคร ผังชนบุรี เลือก เขตทุ่งครุ เหตุผลที่เลือกเขตทุ่งครุ เนื่องจากเขตทุ่งครุเป็นเขตที่จัดตั้งใหม่ของกรุงเทพมหานครด้านผังชนบุรีเพียงเขตเดียวที่มีมัสยิดตั้งอยู่ มากที่สุด คือ 8 มัสยิด เป็นเขตที่มีชุมชนมุสลิมกระจายอยู่ทั่วพื้นที่ของเขต และมีประชากรมุสลิมจำนวนมาก คิดเป็นร้อยละ 60 ของประชากรในพื้นที่ สภาพชีวิตความเป็นอยู่โดยรวมของชาวทุ่งครุในอดีตมีลักษณะการเป็นอยู่แบบชาวชนบท ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เพาะปลูก ทำสวน แต่หลังจากที่เขตทุ่งครุได้รับการประกาศให้เป็นเขตจัดตั้งใหม่ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2540 (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี เขตทุ่งครุ (ออนไลน์) สืบค้นได้จาก : http://www.kmutt.ac.th/n_bcomm/t_nunkru.htm/ (10 พฤษภาคม 2546)

สภาพดังกล่าวได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นชุมชนเมืองมีสภาพความเป็นอยู่ที่แออัด ประชาชนในพื้นที่ต้องดิ้นรนแข่งขันในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตมากขึ้น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการขยายตัวของระบบสาธารณูปโภคเข้าไปในพื้นที่อย่างรวดเร็ว

¹ เอาเราะฮ์ หมายถึง ขวัญหรือความสุขส่วนบุคคลที่ศาสนากำหนดให้ปกปิดมิดชิดเมื่ออยู่ต่อหน้าบุคคลที่ศาสนาอนุญาตให้แต่งงานกันได้ เอาเราะฮ์ของสตรีคือการปกปิดทั้งเรือนร่างยกเว้นใบหน้าและฝ่ามือ ส่วนเอาเราะฮ์ของบุรุษ คือการปกปิดเรือนร่างตั้งแต่เหนือสะดือถึงใต้หัวเข่า.

เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ เกิดขึ้นกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชากรในเขตทุ่งครุ ผู้วิจัยจึงสนใจเลือกเป็นประชากรตัวอย่างอีกเขตหนึ่ง นอกเหนือจากเขตหนองจอก และสวนหลวง เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินชีวิตภายในครอบครัว และการอบรมเลี้ยงดูบุตรของครอบครัวไทยมุสลิม ในเขตนี้ว่าดำเนินไปในทิศทางใด อยู่ในหลักการที่ถูกต้องของอิสลามมากน้อยเพียงใด

กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสุ่มเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจึงมาจาก 3 เขตจากทั้งหมด 30 เขตของ กรุงเทพมหานคร ที่มีมัสยิดตั้งอยู่

4. สุ่มมัสยิดจากทั้ง 3 เขต จำนวน 24 มัสยิด โดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลากโดยพิจารณาตามสัดส่วนที่สอดคล้องกับขนาด คิดเป็นร้อยละ 40 ของมัสยิดในแต่ละเขต ดังนี้

4.1 เขตหนองจอก สุ่มมัสยิด 16 มัสยิดจากจำนวน 40 มัสยิด ได้แก่

- 1) มัสยิดนุรุดดีน (คู้น้อย) เลขที่ 35 หมู่ 1 แขวงโคกแฝด
- 2) มัสยิดคอยรุคดิน (ลำคั่นกล้วย) เลขที่ 48/1 หมู่ 9 แขวงหนองจอก
- 3) มัสยิดคารุลนาอีม (สุเหร่าใหม่) เลขที่ 28 หมู่ 6 ถ.สังฆสันติสุข แขวงหนองจอก
- 4) มัสยิดคารูมูฮิบีน (สนามกลางลำ) เลขที่ 9 หมู่ 13 แขวงคลองสิบ
- 5) มัสยิดคารูมุดตะกิน (คู้) เลขที่ 6 หมู่ 5 ถ. เลียบวารี แขวงโคกแฝด
- 6) มัสยิดคารูซุนนี (กระท่อมราย) เลขที่ 23/1 หมู่ 11 แขวงหนองจอก
- 7) มัสยิดคารูตานอีม (แบนชะโด) เลขที่ 35 หมู่ 4 แขวงคูฝั่งเหนือ
- 8) มัสยิดคารูถอนี (สุเหร่าคันโพธิ์) เลขที่ 10 แขวงโคกแฝด
- 9) มัสยิดคารูนนาชีฮะห์ (ลำแขก) เลขที่ 31/2 หมู่ 8 แขวงลำผักชี
- 10) มัสยิดอัลฮิดายะห์ (ลำบุหรี่ปวง) เลขที่ 10 หมู่ 14 แขวงคลองสิบ
- 11) มัสยิดคารูซอฮีฮีน (คลองสอง) เลขที่ 21 หมู่ 8 ถ.สุวินทวงศ์ แขวงลำค้อยตั้ง
- 12) มัสยิดเนาะมาคูลัมกบูลีน (แบนใหญ่) เลขที่ 13 หมู่ 9 แขวงโคกแฝด
- 13) มัสยิดซอลาฮูดดิน (ร.ร ศาสนศึกษา) เลขที่ 15/1 หมู่ 9 แขวงหนองจอก
- 14) มัสยิดอัล-ฮาคีมี เลขที่ 12/6 หมู่ 9 ถ.สังฆสันติสุข แขวงกระท่อมราย
- 15) มัสยิดคารูมูมินีน (คูฝั่งเหนือ) เลขที่ 4/1 หมู่ 1 แขวงหนองจอก
- 16) มัสยิดอิรเราะห์มาน (หนองปลาหมอ) เลขที่ 21/17 หมู่ 1 แขวงหนองจอก

4.2 เขตสวนหลวง สุ่มมัสยิด 4 มัสยิดจากจำนวน 10 มัสยิด ได้แก่

- 1) มัสยิดยามิอูนอิดฮาด (หัวหมากใหญ่) หมู่ 16 ซอย สวนหลวง ถ.พัฒนาการ แขวงสวนหลวง
- 2) มัสยิดมานาฟีอูลอิสลาม (คลองกะจะ) เลขที่ 78 หมู่ 16 ซอย ศิริถาวร ถ.คลองกะจะ แขวงสวนหลวง

3) มัสยิดอันวารุทธีบร๊อด หมู่ 14 ซอย เจริญพัฒนา 38 ถ.พัฒนาการ
แขวงสวนหลวง

4) มัสยิดคารูธอามีน หมู่ 1 ถ.ศรีนครินทร์ แขวงสวนหลวง

4.3 เขตทุ่งครุ สุ่มมัสยิด 4 มัสยิดจากจำนวน 8 มัสยิด ได้แก่

1) มัสยิดนูรุลหุดา คลองบางมด แขวงบางมด

2) มัสยิดคาริสตลาม เลขที่ 5 หมู่ 1 ซอย ประชาอุทิศ 30 ถ.ประชาอุทิศ
แขวงบางมด

3) มัสยิดอัลอิสติกอมะห์ เลขที่ 354 หมู่ 1 ซอย ชมทรัพย์ ถ.ประชาอุทิศ
แขวงทุ่งครุ

4) มัสยิดอัสตักกัวา เลขที่ 955 หมู่ 1 ซอย ซาปิ่น 1 ถ.ประชาอุทิศ แขวงบางมด

รวมทั้งสิ้น 24 มัสยิด จาก 169 มัสยิดในกรุงเทพมหานคร

5. สุ่มครอบครัวไทยมุสลิมที่เป็นสัปบุรุษประจำมัสยิดที่สุ่มได้ จำนวนมัสยิดละ 16 ครอบครัว โดยเป็นครอบครัวที่บิดามารดา มีบุตรไม่น้อยกว่า 3 คน มีอายุอยู่ใน 3 ช่วงวัยคือ ระหว่าง 0 - 6 ปี 7 - 13 ปี และ 14 - 20 ปี และในกรณีที่เป็นครอบครัวที่มีบุตรเพียงคนเดียวบุตรจะต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 14 ปีโดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างดังนี้

5.1 รวบรวมจำนวนครัวเรือนของแต่ละมัสยิด โดยขอทราบข้อมูลจากอิหม่ามหรือฝ่ายทะเบียนสัปบุรุษของมัสยิด จากนั้นผู้วิจัยจึงคัดเลือกเฉพาะครอบครัวที่อยู่ภายใต้เงื่อนไขดังที่กล่าวในข้อ 5 โดยพิจารณาจากทะเบียนสัปบุรุษประจำมัสยิด

5.2 สุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลาก มัสยิดละ 16 ครอบครัว รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 384 ครอบครัว จาก 24 มัสยิด

2. เครื่องมือในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการศรัทธาในอิสลามและพฤติกรรมการอบรมเลี้ยงดูบุตรของครอบครัวไทยมุสลิมในกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. สร้างแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการศรัทธาในอิสลาม สร้างขึ้นตามตัวแปรที่ต้องการศึกษาได้แก่ การศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ^ﷻ ต่อบรรดามลาอิกะฮ์ ต่อบรรดาคัมภีร์ ต่อบรรดาระสูล ต่อวันอาคีเราะฮ์ ต่อกำหนดศกาวการณ์ และต่อเรื่องเงินและชัฎฮอน

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการอบรมเลี้ยงดูบุตร

แบบสอบถามทั้ง 3 ตอนประกอบด้วยคำถามปลายปิดและปลายเปิดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดทฤษฎีที่กำหนดไว้ในการศึกษาจากข้อมูลด้านอิสลามศึกษา และจิตวิทยา ได้แก่ กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการศรัทธาในอิสลาม ความสัมพันธ์ระหว่างการศรัทธากับพฤติกรรมการอบรมเลี้ยงดูบุตร และรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูบุตรที่อยู่ในกรอบของหลักการอิสลาม

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านอิสลามศึกษา จิตวิทยา และการวิจัยเพื่อพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามที่สร้างขึ้นกับหัวข้อ และเนื้อหาที่ต้องการวัดในแต่ละด้าน

3. ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขคุณภาพของเครื่องมือตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 40 ครอบครัว เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีการวัดความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha) ของ ครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่าแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

5. ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขคุณภาพของเครื่องมืออีกครั้งเพื่อความสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลเอกสารเกี่ยวกับ การศรัทธาในอิสลาม และหลักการอบรมเลี้ยงดูบุตรตามแนวทางอิสลาม จากอัลกุรอาน อัลหะดีษ หนังสือคัมภีร์ และเอกสารด้านอิสลามศึกษา ด้านจิตวิทยา จากนักวิชาการมุสลิม และจิตวิทยาทั่วไป

3.2 ข้อมูลเชิงสำรวจ

เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากนั้นจึงนำข้อมูลไปวิเคราะห์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของข้อมูล

4.2 ประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS For windows

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ และเก็บข้อมูลจากประชากรเพียงกลุ่มเดียว จึงใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) ในการอภิปรายผลข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง และใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (The Chi - Square Test) ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม